

LUKSUZNO IZDAVAČKO REMEK-DJELO

UPOZNAJTE UTEMELJITELJE HRVATSKE

Limitirana naklada
od samo 200 primjeraka

Otkrijte znamenite Hrvate koji su kroz svoje političko, kulturno, znanstveno, umjetničko i vjersko djelovanje udarili temelje modernoj Republici Hrvatskoj.

OTKRIJTE VELIKANE KOJI SU POSTAVILI TEMELJE NAŠOJ DRŽAVI

✿ Uzbudljiv prikaz najvažnijih utemeljitelja naše države

Usprkos mnogim turbulentnim događajima, Hrvatska je uspjela očuvati svoj identitet i postati neovisna država. No taj bi put bio mnogo trnovitiji da nije bilo lučonoša i genijalnih pojedinaca koji su svojim vizionarstvom, predanošću i djelovanjem u politici, kulturi, znanosti, umjetnosti i drugim poljima javnoga života zauvijek zadužili Lijepu Našu, a mnogi od njih i čitav svijet. Luksuzna knjiga *Utemeljitelji Hrvatske* na jednome mjestu okuplja čak 26 takvih nezaboravnih hrvatskih pojedinaca koji su ostavili neizbrisiv trag u povijesnoj i kulturnoj baštini Hrvatske i koji zaslužuju da ih se uvijek iznova prisjećamo.

✿ Raskošna knjiga iznimne vrijednosti

Knjiga je to kojoj po ljepoti, raskoši i luksuznoj izradi na hrvatskom tržištu gotovo da nema premca. Izuzetnoj privlačnosti knjige ponajprije pridonosi bogata slikovna građa, prikupljena u eminentnim hrvatskim muzejima i arhivima. Ručno uvezane korice od najfinije teleće kože ukrašene su umjetničkom medaljom od mjedi s utisnutim prezimenima utemeljitelja. Svaku stranicu krase i skupocjeni zlatni rub, a tu je i zaštitni ovitak na rasklapanje koji ovo remek djelo čuva od prašine i oštećenja. Uz to, sve tekstove napisali su vodeći hrvatski znanstvenici, mahom ponajveći stručnjaci za temu o kojoj se govori. Sve to zajedno pridonosi iznimnoj vrijednosti i unikatnosti ovoga prestižnog izdanja.

✿ Prestižno izdanje jedinствeno na tržištu

Rijetko se kad na tržištu pojavi kapitalno izdanje koje je rezultat suradnje ponajboljih znanstvenika, umjetnika, urednika, tiskarskih majstora i knjigoveža, a koje na jednome mjestu objedinjuje najvažnije pojedince čija su imena zlatnim slovima utisnuta u povijest svoga naroda. Knjiga *Utemeljitelji Hrvatske* nedvojbeno je jedna od takvih knjiga. Stoga će biti neprocjenjiva svima koji žele upoznati sve one znamenite pojedince koji su obilježili njezinu povijest na putu do samostalnosti. Namijenjena je istinskim ljubiteljima knjiga, kolekcionarima, institucijama te onima koji znaju cijeniti izdanja od nacionalne i kulturne važnosti.

✿ Kolekcionarski primjerak s kaligrafskom numeracijom

Ovo knjižno remek-djelo oduševit će vas jer je iznimno od prve do posljednje stranice, a kao njezin vlasnik čuvat ćete ga u svojoj biblioteci kao rijetku dragocjenost. Budući da je naklada strogo limitirana (bit će otisnuto najviše 200 primjeraka) i više neće biti ponovljena, svaki će primjerak biti kaligrafski numeriran jedinstvenim brojem, a samim time i unikatna. Svi kupci prestižnog izdanja *Utemeljitelji Hrvatske* primit će zajedno s knjigom i potvrdu o vlasništvu. Uz to, knjiga je ručno uvezana i pomno ukoričena što također pridonosi njezinoj unikatnosti. Izdanje je to kolekcionarskog značenja kojem će s godinama vrijednost samo rasti i koje ćete s ponosom ostaviti u naslijeđe svojoj djeci i unucima.

✿ IZDAVAČKO REMEK-DJELO KOJE ĆE SE NARAŠTAJIMA ČUVATI U VAŠOJ OBITELJI

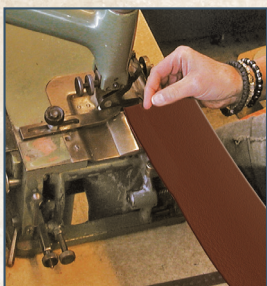

Komplet UTEMELJITELJI HRVATSKE uključuje:

- ✿ luksuznu knjigu (400 stranica, 286 x 380 mm) s umjetničkom medaljom od mjedi na koricama i zlatnim rubom na svakoj stranici
- ✿ zaštitni ovitak na rasklapanje s otvorom u sredini kroz koji se vidi umjetnička medalja
- ✿ vjeran faksimil 10. broja *Danice hrvatske, slavonske y dalmatinske* u kojoj je 14. ožujka 1835. prvi put otisnuta pjesma *Hrvatska domovina* Antuna Mihanovića čije strofe čine temelj naše današnje himne
- ✿ pamučne rukavice za listanje.

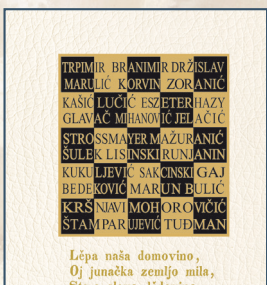
SVAKI PRIMJERAK KNJIGE JE UNIKATAN,
UVEZAN U KOŽU I NUMERIRAN.

SKUPOCJENA IZRADA I UMJETNIČKE KORICE

Ručni rad

Svaki primjerak knjige *Utemeljitelji Hrvatske* unikat je koji prolazi kroz ruke specijaliziranih tiskara i knjigoveža. Mnogi postupci u izradi ovako prestižne knjige nisu se mogli napraviti strojno jer zahtijevaju izvanrednu preciznost i strpljenje. Zato se ova knjiga izrađuje s posebnom pozornošću.

Korice od najfinije teleće kože i umjetnička medalja

Svaki primjerak ručno je uvezan u vrhunski obrađenu teleću kožu. Na koricama se nalazi umjetnička medalja od mjedi veličine 9 x 9 cm koju je osmislio i izradio Karlo Gross, akademski kipar i jedan od najpoznatijih medaljera u Hrvatskoj. Riječ je o autorskom umjetničkom radu ostvarenom ekskluzivno za knjigu *Utemeljitelji Hrvatske* te ga u ovakvom obliku nigdje drugdje ne možete naći.

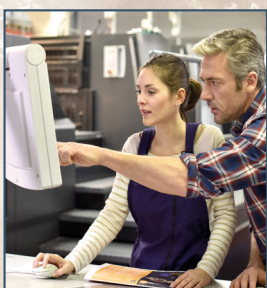
Priprema matrica za tisak na koricama

Prije nego što korice dobiju konačan izgled, potrebno je izraditi matrice koje će se utiskivati u kožu. I taj se postupak vrši ručno pa iziskuje najveću pozornost i preciznost.

Zaštitni ovitak izrađen po mjeri knjige

Knjiga se zatim umeće u poseban zaštitni ovitak koji je čuva od prašine i oštećenja. Ovitak je na rasklapanje te u sredini ima otvor kroz koji se može vidjeti medalja od mjedi.

Komisijski pregled svakog primjerka

Budući da je riječ o limitiranom izdanju, bit će otisnuto najviše 200 primjeraka knjige *Utemeljitelji Hrvatske*. Svaki će primjerak prije pakiranja pregledati stručna komisija kako bi se osiguralo da se nalazi u besprijekornom stanju. Svaki primjerak koji ne zadovoljava najviše standarde kvalitete izdvaja se i stavlja na stranu.

Kaligrafska numeracija i pakiranje

Nakon detaljne provjere, primjerci koji ispunjavaju sve uvjete kaligrafski se numeriraju i komisijski pakiraju, što potvrđuje i žig na vanjskoj strani paketa. Tako pomno zapakiran i zapečaćen paket spreman je za slanje kupcu.

PRVI HRVATSKI VLADARI

Veliki vladari svojim značajnim doprinosima ostavljaju neizbrisiv trag u povijesti. Među takvima je svakako i Trpimir, koji se s pravom smatra jednim od najvećih hrvatskih vladara. Zahvaljujući njegovim naporima, Hrvatska je doživjela svoj prvi vrhunac u 9. stoljeću.

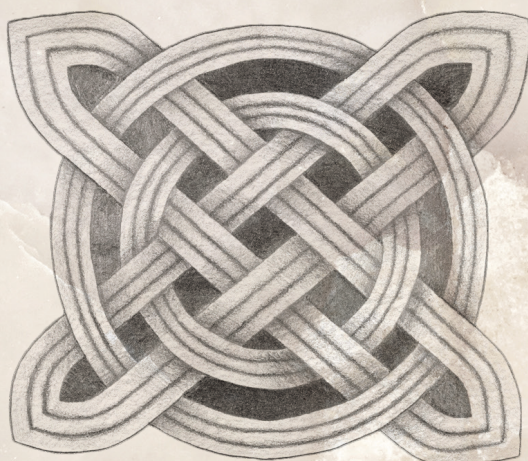
Branimiru je, s druge strane, iskoristio prilike u susjedstvu u posljednjoj četvrtini 9. stoljeća kako bi vodio samostalnu politiku, no na početku svoje vladavine priznavao je franačko vrhovništvo. Uz pomoć papinskog izaslanika koji se 879. godine vraćao iz Bugarske u Rim zatražio je od pape Ivana VIII. blagoslov koji je dobio iste godine. To je bio prvi korak prema osamostaljenju od formalnih suverena.

Stjepan Držislav prvi je hrvatski vladar za kojega pouzdano znamo da je okrunjen (Stjepan = ovjenčan), a krunu i ostala kraljevska obilježja poslao mu je bizantski car. Pišući o tome, Toma Arhidakon naglasio je kako otad hrvatski vladari nose titulu kraljeva Hrvatske i Dalmacije.

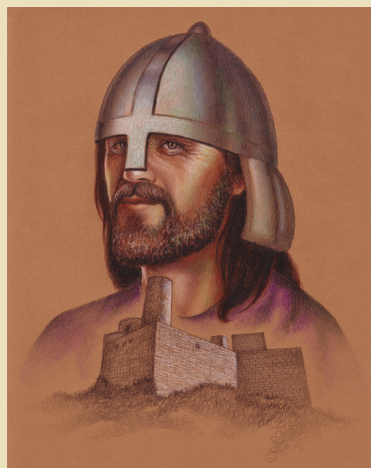

PISMO PAPE IVANA VIII.

Da bi učvrstio svoju vladavinu, Branimir se obratio rimskom papi Ivanu VIII. s molbom da njega i njegov narod primi pod svoju zaštitu. Papa Ivan VIII. poslao je 7. lipnja 879. godine pismo knezu Branimiru u kojem ga je pohvalio jer se vratio pod okrilje rimske Crkve i nazvao ga je "ljubljenim sinom Branimirom".

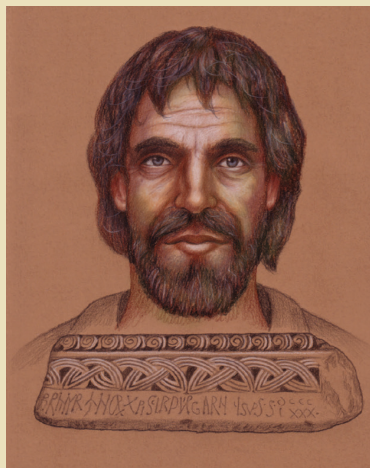
▼ Hrvatski prostor u doba kneza Branimira

▲ **Knez Trpimir** – prvi spomen hrvatskog imena u povijesnom dokumentu

Knez Trpimir (oko 845. – oko 864.)

Jedan od najznačajnijih vladara i osnivač dinastije Trpimirovića u ranom srednjem vijeku koja je vladala Hrvatskom sve do kraja 11. stoljeća. Njegova iznimna politička mudrost i vještina održavanja unutarnjeg mira doprinijeli su uspostavljanju jakog hrvatskog kraljevstva u kasnijim stoljećima. U Trpimorovoj darovnici se spominje kao knez Hrvata i to je prvi put da se riječ Hrvat spominje u povijesnom dokumentu.

▲ **Knez Branimir** – Hrvatska ne ovisi ni o Franačkoj ni o Bizantu

Knez Branimir (oko 879. do 892.)

Jedan od najvažnijih vladara u srednjovjekovnoj povijesti. Vještom diplomacijom i oslanjanjem na Rim, tj. papinstvo, nastojao je izuzeti Hrvatsku iz franačke i bizantske političke sfere. Osim toga, za vrijeme njegove vladavine došlo je do znatnijeg kulturnog procvata, pa je iz tog doba sačuvan popriličan broj različitih kamenih ulomaka, od kojih je najpoznatiji natpis iz Šopota pokraj Benkovca na kojem je uklesano njegovo ime.

KAMENI SPOMENICI KAO SVJEDOCI HRVATSKOG IMENA

U razdoblju ranoga srednjeg vijeka prvi se put spominju vladari uz koje stoji hrvatsko ime. Mnogi su takvi zapisi pronađeni mnogo kasnije, no budući da su uklesani u kamenu, preživjeli su pustošenja koja su zadesila hrvatske krajeve. Neki su od poznatijih takvih zapisa darovnica kneza Trpimira iz 852. godine te pet natpisa s imenom kneza Branimira.

Knez Trpimir bio je jedan od najvećih hrvatskih vladara. Ujedno je bio prvi hrvatski vladar koji je jasno naznačio da je "knez Hrvata". Naime, u glasovitoj Trpimirovoj darovnici za sebe je naveo da je "s pomoću Božjom knez Hrvata" (dux Chroatorum iuvatus munere divino). Time se u ovoj ispravi prvi put spominje ime Hrvat.

Fragment kamene ograde s natpisom kneza Trpimira

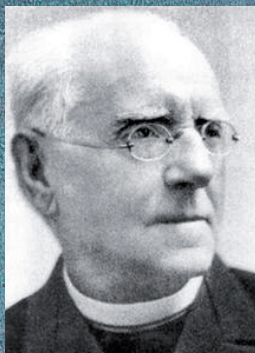
Kameni natpis s imenom kneza Branimira iz Gornjeg Muća iz 888. godine

Blagostanje u doba **Branimirove vladavine** pogodovalo je obnovi i gradnji brojnih crkava i građevina. Čak pet sačuvanih kamenih natpisa s imenom kneza Branimira i više su nego dovoljan dokaz za to. Tolika građevinska aktivnost nije se u Hrvatskoj ponovila sve do druge polovice 11. stoljeća. Natpis iz Gornjeg Muća osobito je zanimljiv jer je najstariji hrvatski kameni natpis s upisanom godinom.

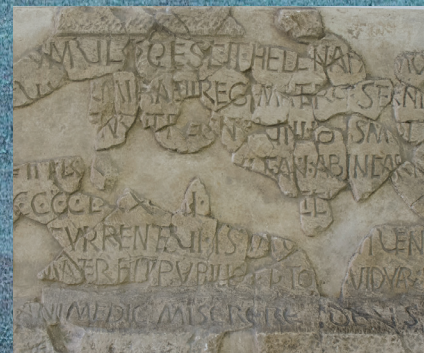
EPITAF KRALJICE JELENE

Kraljica Jelena, supruga Mihovila Krešimira II., na Gospinu otoku kraj Solina podignula je dvije crkve. Riječ je o crkvi sv. Stjepana Prvomučenika, koju je kraljica Jelena odredila za mauzolej hrvatskih kraljeva i kraljica, te o crkvi Blažene Djevice Marije, u kojoj je na kraju bila pokopana 975. godine.

Naime, 1898. godine ugledni hrvatski arheolog don Frane Bulić na tom je lokalitetu pronašao njezinu nadgrobnu ploču razbijenu u nekoliko fragmenata s kojih se može pročitati 975. godina, kao i činjenica da je Jelena nosila titulu „kraljice majke“ (regni mater). Kako se prema vijestima iz djela splitskog arhidakona Tome vidi da je od 970. godine na vlasti u Hrvatskoj bio kralj Stjepan Držislav, očito je Jelena bila njegova majka i udovica kralja Mihovila Krešimira II.

Don Frane Bulić

Fragment natpisa kraljice Jelene

WESTWERK

U 9. stoljeću niknuo je znatan broj crkava pod franačkim utjecajem, a čije je glavno obilježje bio tzv. westwerk, odnosno pregradnja crkve za namjenu vladara ili drugih velikodostojnika kao privatni prostor. Kod nas je najpoznatiji primjer crkva svetog Spasa na izvoru Cetine. Hrvatski odličnici pokopani su u prizemljima westwerkova. Primjerice, kraljica Jelena pokopana je u takvoj kripti u crkvi sv. Stjepana na Gospinu otoku u Solinu.

Crkva Sv. Spasa na izvoru Cetine iz 9. stoljeća

Augulandos. Sic nihilominus dequisunt in acie laeta. ex ea parte quā dō dante debet uictoria sequi. Quod profusus ego ipse per Gottschalcū filiolū meū do quo nro probau. Luminim trpimirus rex selauorū uel conera gentem grecorū. & partium eorum. & ossa in ipso confinio fuam belli uillanofra dixi illi. uicra. & que quid regi & eius exoratu necessarium esset si uicominno deberet impenderet. Ad uirauitatem tribulorū per dnm dīm.

Knez Trpimir spominje se i u djelu opata Gottschalka *De Trina deitate*.

KLIS – TRPIMIROV DOM

Klis je na odličnom položaju koji omogućuje prodor u unutrašnjost i kontrolu nad plodnim salonitanskim agerom. Nije poznato je li Trpimir kao gospodar Klisa stekao kneževski položaj ili je kao knez dobio na upravu tu najvažniju utvrdu.

Utvrda u Klisu bila je Trpimirov dvor, ali i važna tvrđava u kasnijim razdobljima

Kralj Stjepan Držislav (prije 976. – oko 996.)

Budući da se priklonio njegovoj vlasti, bizantski car je Držislavu poslao oznake kraljevske vlasti. Držislav je na taj način postao prvi hrvatski vladar za kojega znamo da je bio okrunjen, o čemu svjedoči i njegovo drugo ime Stjepan (Ovjenčan).

U njegovo vrijeme kulminirao je sukob između Bugara i Bizanta, a bizantski car Bazilije II. je zbog svoje okrutnosti u ratu nazvan "Bugaroubojica".

Car Bazilije II. "Bugaroubojica"

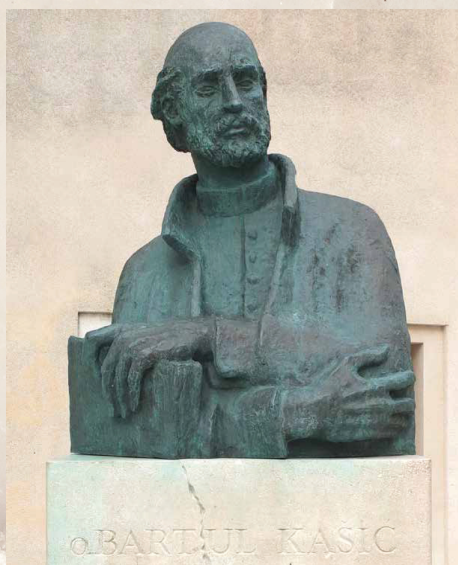
UTEMELJITELJI KULTURE

Nakon smrti posljednjih vladara iz dinastije Trpimirovića i dolaska ugarske vojske pod vodstvom kralja Kolomana Arpadovića, početkom 12. stoljeća počinje dugo razdoblje hrvatske povijesti u sklopu kojega se naša domovina razvijala unutar većih državnih zajednica. Tijekom više od 400 godina bila je dio Ugarsko-Hrvatskog kraljevstva, a približavanjem osmanske opasnosti s jugoistoka Europe, posebice od 15. stoljeća, hrvatski prostor sve više postaje prva crta obrane Starog kontinenta. Unatoč tomu što su Osmanlije zauzeli dijelove Hrvatske i njima vladali više od 150 godina, veći se dio današnje

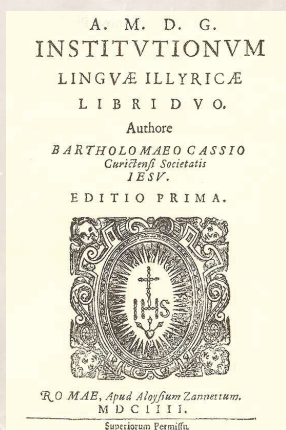
Hrvatske razvijao pod habsburškom i mletačkom vlašću, a tek je krajnji jug zemlje očuvao samostalnost pod zastavom Dubrovačke Republike. Usprkos ovim turbulentnim političkim prilikama, u dalmatinskim gradovima i na otocima dolazi do snažnog kulturnog i umjetničkog procvata – Marko Marulić, otac hrvatske književnosti, piše *Juditu*, Petar Zoranić obogaćuje našu kulturu prvim hrvatskim romanom, dobili smo i prvu gramatiku iz pera Bartola Kašića, a dolazi i do razvoja povijesti i kartografije djelovanjem Ivana Lučića i Stjepana Glavača.

▲ U crkvi sv. Ignacija Lojolskog u Rimu grob je Bartola Kašića

▲ Spomenik Bartolu Kašiću, djelo Ivana Mirkovića, od 1991. stoji na trgu ispred paške zborne crkve

◀ Naslovnica prve hrvatske gramatike tiskane 1604. godine

BARTOL KAŠIĆ (1575. – 1650.) OTAC HRVATSKE GRAMATIKE
Ovaj pisac i jezikoslovac napisao je priručnik pod nazivom *Institutiones linguae illyricae* koji je ugledao svjetlo dana 1604. godine. Ovo vrijedno djelo predstavlja prvi sustavan opis hrvatskog jezika i prvo hrvatsko gramatičko djelo.

▲ Karta *Illyricum hodiernum* koju je Ivan Lučić

▲ Ivan Lučić – otac hrvatske historiografije

Ivan Lučić (1604. – 1679.)
Kapitalno djelo Ivana Lučića *O Kraljevstvu Dalmacije i Hrvatske u šest knjiga (De Regno Dalmatiae et Croatiae libri sex)* smatra se prvim znanstveno-kritičkim djelom hrvatske historiografije. Izašlo je u tri izdanja (1666., 1667. i 1668.) od kojih je ono posljednje najpotpunije jer sadrži i šest povijesnih karata Ilirika, koje čine prvi hrvatski atlas. Najpoznatija je šesta karta pod naslovom *Današnji Ilirik (Illyricum hodiernum)*, posvećena hrvatskome banu Petru Zrinskomu.

▲ Zrinski i Frankapan u tamnici – slika Károlyja Jakobeyja iz 1866. godine

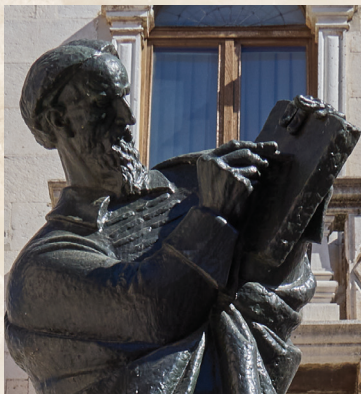
Stjepan Glavač (1627. – 1680.)
Ovaj isusovac, profesor filozofije i slikar u bakrorezu je 1673. izradio prvu kartu Hrvatske i time ostavio neizbrisiv trag u našoj povijesti. Kartu je izradio iz ljubavi prema domovini i posvetio je Hrvatskom saboru i najvažnijim političkim osobama u doba kada se zahuktavao otpor Zrinskih i Frankapana. Kao mjerilo na karti ucrtao je „hrvatsku milju“ (*Milliaria Croatica*) uz njemačku milju (*Milliaria Germanica*), želeći time istaknuti „hrvatsko“ značenje svoje karte.

MARKO MARULIĆ – OTAC HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

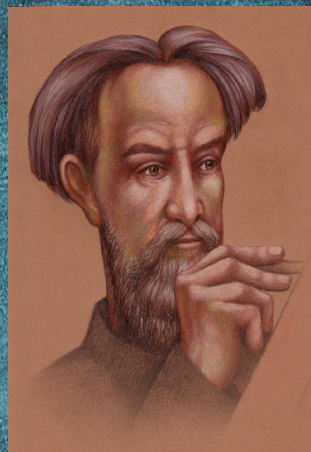
Danas najpoznatije Marulićevo djelo jedna je od središnjih točaka hrvatske književnosti – *Judita*. Riječ je o epskom spjevu o biblijskoj temi kakvi su bili popularni u njegovo vrijeme i u njemu se Hrvatska ili bilo što vezano uz nju uopće ne spominje. Međutim, djelo kao takvo dio je tkiva hrvatske nacije jer je jedno od prvih pisanih hrvatskim jezikom.

Tim je djelom autor dokazao kako se na hrvatskom jeziku može skladati poeziju u humanističkom stilu, pa i za uzvišene, biblijske teme. Svojim je primjerom otvorio vrata drugim hrvatskim književnicima i utro put hrvatskom jeziku kao jeziku književnosti, znanosti i javnog života.

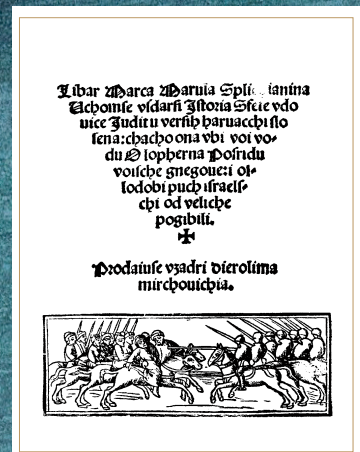
Spomenik Marku Maruliću u Splitu, rad Ivana Meštrovića

Lučić posvetio hrvatskome banu Petru Zrinskomu

▲ Marko Marulić, hrvatski renesansni pjesnik i humanist

▲ Naslovnica Marulićeve *Judite* iz 1521. godine

PETAR ZORANIĆ – PISAC PRVOGA HRVATSKOG ROMANA

Planine zadarskoga renesansnog pisca Petra Zoranića napisane su 1536., a objavljene 1569. Pripovijedaju o sedmodnevnom putovanju Velebitom i Dinarom na koje se pastir Zoran uputio da bi se riješio ljubavnih patnji.

Uz alegorijsku dimenziju i uspješno asimilirane poticaje iz antičke, suvremene talijanske književnosti te hrvatske književnosti (posebno je važna referencija na Marulićevu *Molitvu suprotiva Turkom*), taj prvi roman hrvatske književnosti ujedno donosi i prvi opis ugožene „bašćine“, domovine koju opsjedaju Osmanlije. Ujedno u poznatom *Perivaju od Slave* progovara o zanemarivanju hrvatskog jezika te književnosti na domaćem jeziku i time utire put hrvatskim piscima iz sljedećih književnih razdoblja.

▲ Ornament na Glavačevjoj karti iz 1673. godine

▲ Kip Petra Zoranića u Zadru, djelo kipara Ratka Petrica

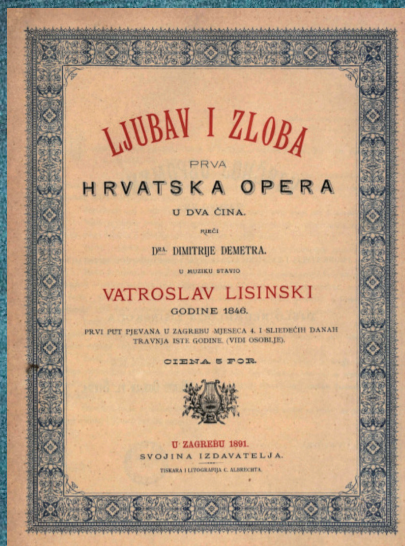

▲ Naslovnica romana *Planine*, renesansnog pisca Petra Zoranića

VATROSLAV LISINSKI – PRVA OPERA NA HRVATSKOM JEZIKU

Ignac(ije) Fuchs, poznat po pohrvaćenom prezimenu Vatroslav Lisinski, kao gorljiv preporoditelj, zapažen je postao 1841. godine, kada je u Zagrebu izvedena njegova budnica *Is Zagorja od prastara* nastala na tekst Pavla Stoosa, a koja je danas poznata pod naslovom *Prsto zrakom ptica leti* prema tekstu Dimitrije Demetra.

Lisinski je na Demetrov libretto skladao i prvu hrvatsku nacionalnu operu *Ljubav i zloba*. Praizvedba opere 28. ožujka 1846. višekratno se najavljivala i iščekivala. Razumljivo je da je bila dočekana s nevjerojatnim ushitom, dotad neviđenom euforijom, a oduševljenje koje je s glazbene scene izazvala „hrvatska riječ“ u onodobnome Zagrebu (s oko 16.000 stanovnika) ponavljalo se u prepunom prepunu kazalištu tijekom šest izvedaba. Napisao je i operu *Porin*, koju je završio 1851., ali je praiizvedena tek 2. listopada 1897. godine u Zagrebu

▲ Vatroslav Lisinski, skladatelj prve hrvatske opere

JOSIP JURAJ STROSSMAYER – MECENA KULTURE I ZNANOSTI

Zalaganjem i financijskom potporom jedne od istaknutijih hrvatskih ličnosti iz druge polovice 19. stoljeća, u Zagrebu su u svega osam godina osnovane dvije najviše kulturne, znanstvene i obrazovne institucije u Hrvatskoj. Josip Juraj Strossmayer – mecena hrvatske kulture i znanosti – najprije je potpomogao osnutak Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti te gradnju Akademijine palače u Zagrebu. Akademija je službeno otvorena odlukom cara Franje Josipa I. 1866. godine, a zamišljena je kao središnja znanstvena i umjetnička institucija svih južnoslavenskih naroda.

Iste je godine Strossmayer financijski pomogao osnivanje modernog Sveučilišta u Zagrebu. Do njegova je otvaranja valjalo pričekati još osam godina – do 1874. – kada su se, među ostalim i zbog reforme školstva bana Mažuranića, stekli uvjeti za osnivanje triju fakulteta: Bogoslovnog (danas Katolički bogoslovni), Pravnog i Mudroslovnog (danas Filozofski). Obje institucije i dan-danas čine jezgru akademski obrazovanog stanovništva Hrvatske.

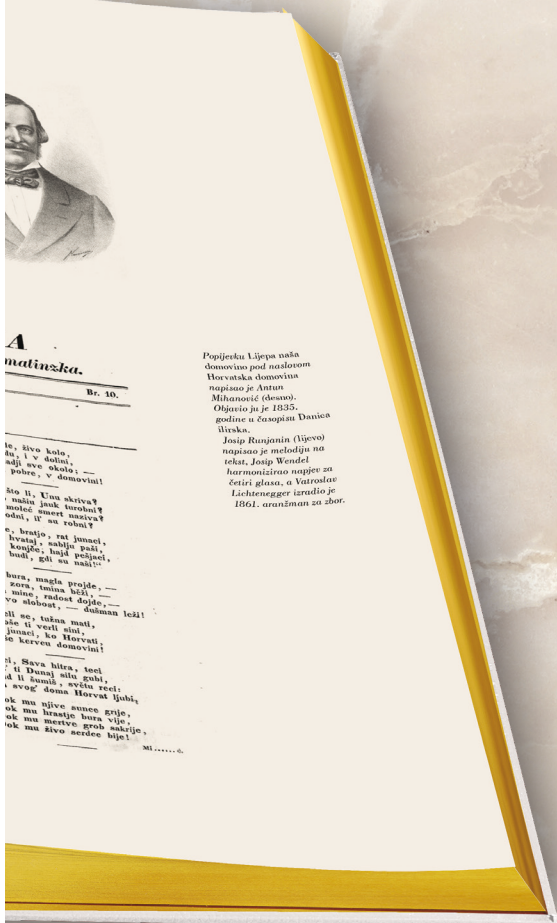

▲ Josip Juraj Strossmayer

▲ Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu

Ivan Kukuljević Sakcinski, 1843. godine održao je prvi službeni govor na hrvatskom jeziku u Saboru. ▶

▲ U pohodu na Madarsku 1848. godine Jelačić je prvi put istaknuo trobojnicu kao hrvatsku zastavu

SAMOSTALNA HRVATSKA

Nakon gotovo 900 godina razvoja u većim državnim zajednicama i svega desetak godina nakon Titove smrti, Hrvatska je – pozivajući se na odredbe Ustava SFRJ iz 1974. godine – krenula na put prema samostalnosti potkraj 1989. i u 1990. godini pod vodstvom Franje Tuđmana. Ponovno vraćanje višestranačja i donošenje Božićnog ustava prethodili su referendumu u svibnju 1991. godine. Četiri godine Domovinskog rata Hrvatskoj su

donijele međunarodno priznanje i toliko iščekivano osamostaljenje, a istaknuti pojedinci u političkom, kulturnom, znanstvenom, sportskom području udarili su temelje suvremenoj hrvatskoj državi. Danas je Hrvatska punopravna članica svih značajnih europskih i svjetskih organizacija, uključujući Europsku uniju i NATO, a naši utemeljitelji nerijetko pronose glas o njoj i na svjetskoj razini.

▲ Franjo Tuđman u Hrvatskom saboru 30. svibnja 1990. godine

▲ Franjo Tuđman govori u Ujedinjenim narodima u New Yorku u svibnju 1992.

FRANJO TUĐMAN

Svaka bi objektivna povijesna analiza pokazala kako je proces osamostaljenja Hrvatske, nakon dugih stoljeća ovisnosti, u uvjetima raspada komunizma u Europi i rušenja unutarnje homogenosti Jugoslavije, bio neizbježan. Također je nezaobilazna činjenica da je Franjo Tuđman svojom karizmom, snažnom voljom, odlučnošću i fanatizmom imao presudnu ulogu.

Franjo Tuđman ličnost je koja je obilježila posljednje desetljeće 20. stoljeća u politici i povijesti Hrvata, no važnije i zapaženo djelovao kao povjesničar, pisac i političar punih pedeset godina. Tuđman je bio sudionikom antifašističkog, odnosno partizanskog pokreta protiv njemačke okupacije, kao i slobodi i samoodređenju naroda. I njegov je otac, član Radićeva HSS-a, vođa hrvatske stranke između dvaju svjetskih ratova, pripadao pokretu, sudionikom je prvoga zasjedanja ZAVNOH-a, prvoga i trećega zasjedanja AVNOJ-a te Ustavotvorne skupštine FNRI. Brat Franje Tuđmana poginuo je u partizanskim, a otac je pod nikad razjašnjenim okolnostima „nestao“ potkraj rata.

Disident i prognanik
Od 1945. do 1961. Tuđman je na visokim položajima u vojnim strukturama. S generalskim je činom u Vrhovnom štabu JNA, gdje je bio načelnikom personalne uprave te načelnikom prve uprave Generalštaba. No njegova prva knjiga „Rat protiv rata“ izazvala je polemike i ostra reagiranja vojnih struktura. zvala je polemike i ostra reagiranja vojnih struktura. zvala je polemike i ostra reagiranja vojnih struktura. zvala je polemike i ostra reagiranja vojnih struktura. Kao zadovoljni i naoružani narodi koji u njoj žive. Kao

suradnik „Vojne enciklopedije“ protivio se tvrdnjama o krivnji Hrvatske za slom prve Jugoslavije, kao i poveze netočnim tezama kako narodnoslobodilački pokret u Hrvatskoj nastaje s velikim zakasnjeljem, tek 1944. godine. U tim tezama Tuđman razabire pokušaj izdavanja Dalmacije iz Hrvatske jer je svima bilo jasno kako je partizanski pokret u Dalmaciji protiv talijanske okupacije očiti već od 1941., kao i tendencije negacije odjela hrvatskog naroda u NOR-u, uvećavanje ustaških, a umanjivanje četničkih zločina te postojevanje Hrvata s ustašama. Takvim svojim odstupanjima od dominantnih vojnih i političkih struktura poslijeratnog razdoblja, u kojemu sve više jačaju unitarističke koncepcije JNA i same države, Tuđman je zapečatio svoju vojničku karijeru te se posvetio znanstvenom radu, i to kao direktor Instituta za historiju radničkog pokreta. Okupio je oko sebe ljude slične prošlosti i slična okruženja poput Ivana Rukavine, Većeslava Holjevca, Ivana Šibla, Pavla Gregorića, Karla Mrazovića i Dušana Bilandžića, kao i niz mladih, poslijeratnih kadrova, među kojima je bio i Bruno Bušić. Institut je ubrzo došao na zao glas zbog *nacionalističkih izjava*, pa je 1967., u vrijeme pojave „Deklaracije o položaju i nazivu hrvatskog književnog jezika“, kojom su najistaknutije kulturne institucije i pojedinci upozorili

na neravnotežan položaj tog jezika, odnosno nakon žestokih partijskih reakcija na nju. Tuđman smijenjen s dužnosti direktora, izbačen iz Komunističke partije te s katedre Fakulteta političkih znanosti.

U doktorskoj studiji 1965. „Uzroci sloma monarhijske Jugoslavije od ujedinjenja 1918. do sloma 1941.“ Franjo Tuđman ističe srpsku hegemoniju u političkom smjeru kojim je krenula Titova Jugoslavija. Poput Franje Tuđmana, tijekom godina otpadali su od tog pokreta Andrija Hebrang (koji je ubijen), Ivan Rukavina, Većeslav Holjvac, Janko Bobetko, Ivan Šibla, Ivan Supec, Sava Dabčević-Kučar, Ante Miko Tripalo i drugi. Druga se Jugoslavija, po uzoru na staljinizam, ustrojila na temeljima srpske hegemonije, ideološke isključivosti, političkih nesloboda, nacionalizacije privatnog vlasništva, vjerskih zabrana i kraju na silnim, masovnim zločinima, što svakako nije mogao biti ideal onih pripadnika antifašističkog pokreta koji su mu pristupili iz nacionalnih osjećaja i općeljudskog humanizma među ljudima i narodima.

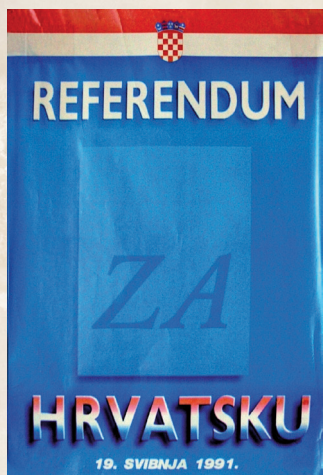
U djelu „Velike je zagovaran pravo ma Velika je njegova tema je zapazio kako je pr ru ubijeno više ljudi i Jugoslaviji na svim z vjuci zločine počinj je na teritoriju ND tisuća, od čega je u i lo tujvike 60 tisuća sam, odbija o nastoj kao metoda njegov ske politike, bacj za događaje iz D.

U kampan jeća, pod otpuž i veze s emigracij i pol godine zat novno je osuđen godine zbog iv francuskom ru

VELIKANI KOJI SU OSTAVILI NEIZBRISIV TRAG U 20. STOLJEĆU

Lijepa Naša je i u 20. stoljeću iznjedrila pregršt velikana koji se s pravom mogu nazivati utemeljiteljima moderne Hrvatske. Nemjerljivi su dosezi Mate Ujevića koji je pokrenuo hrvatsku leksikografiju i enciklopedistiku, podigavši je na najvišu razinu ili pak Andrije Mohorovičića koji je otkrio diskontinuitet potresnog vala u Zemljinoj kori.

Važno je istaknuti i Ramira Bujasa, utemeljitelja znanstvene psihologije u jugoistočnoj Europi, i Andriju Štampara, važnog za osnivanje javne zdravstvene službe, ali i Franju Bučara koji se smatra jednim od najvažnijih pionira popularizacije sporta. Tu su i mnogi drugi znameniti pojedinci koji su svojim djelovanjem postavili temelje modernoj Hrvatskoj kakvu je danas poznajemo. Svi oni imaju istaknuto mjesto u hrvatskoj povijesti.

Plakat za referendum 1991. godine

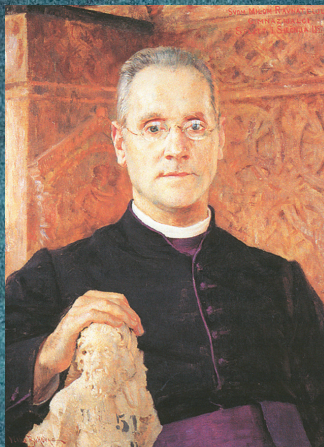

▲ Franjo Tuđman u Vukovaru po dolasku Vlaka mira, 8. lipnja 1997.

humanizma, iz uvjerenja o jednakosti i narodima... „Velike ideje i mali narodi“ Tuđmanova tema tzv. jasenovački mit. Tuđman se ljudi nego što ih je poginulo u cijeloj je počinjene u Jasenovcu, dokazao je kako riju NDH broj žrtava između 180 i 240 ega je u svim logorima i zatvorima stradao nastojanja da se na cijeli hrvatski narod, ke, bacit anatema kolektivne odgovornosti kampanji suđenja akterima Hrvatskog promigucijom. Tuđman je 1972. osuđen na dvije dne zatvora, a izdržao je deset mjeseci. Po- zbog intervjua kojeg je dao švedskoj televiziji, skom radiju i emigrantskoj „Hrvatskoj državi“,

*Protjeralnik Tuđman
pod hrvatskom zastavom
na lotoškoj trati, 6. kolovoza 1995.*

▲ Don Frane Bulić, utemeljitelj hrvatske arheologije

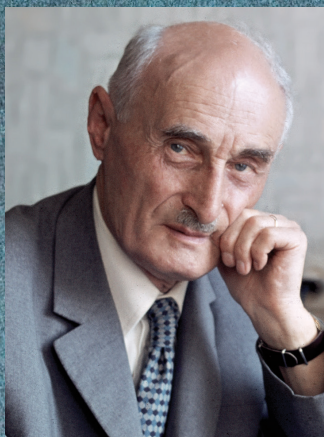
▲ Andrija Mohorovičić, otkrio je diskontinuitet potresnog vala u Zemljinoj kori

▲ Andrija Štampar, utemeljitelj javne zdravstvene službe

▲ Franjo Bučar, pionir hrvatskog sporta

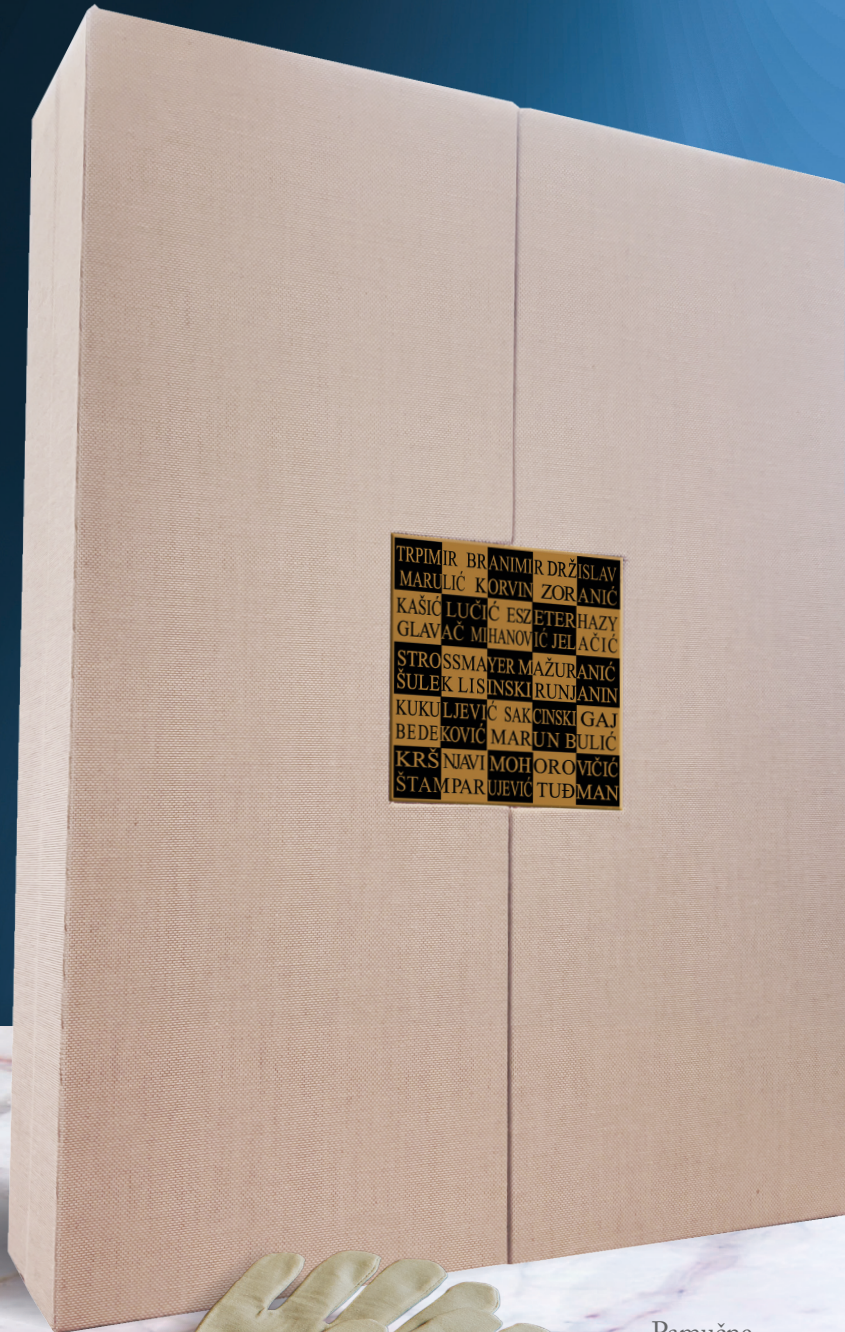
▲ Milovan Gavazzi, utemeljitelj hrvatske etnologije

▲ Mate Ujević, glavni urednik Hrvatske enciklopedije

POSTANITE VLASNIKOM PRESTIŽNE KNJIGE UTEMELJITELJI HRVATSKE

LIMITIRANO KOLEKCIONARSKO IZDANJE OD SAMO 200 PRIMJERAKA

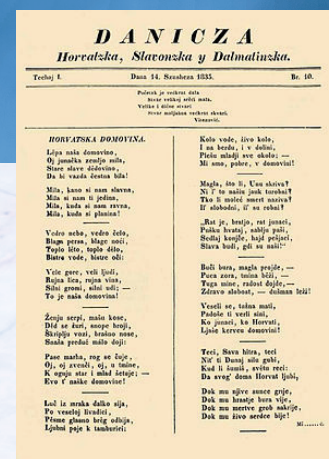

 Mozaik knjiga

Pamučne
rukavice
za listanje
knjige

Luksuzni komplet UTEMELJITELJI HRVATSKE sadrži:

- * knjigu UTEMELJITELJI HRVATSKE S UMJETNIČKOM MEDALJOM OD MJEDI na koricama
- * ZAŠTITNI OVITAK na rasklapanje
- * FAKSIMIL NASLOVNICE 10. BROJA DANICZE na kojoj prvi put otisnuta *Horvatska domovina* Antuna Mihanovića
- * PAMUČNE RUKAVICE
- * REZERVACIJSKI LIST
- * VLASNIČKI LIST

* DAR ZA NARUČITELJE

- * Vjeran faksimil naslovnice 10. broja *Danicze horvatske, slavonzke y dalmatinske* na kojoj je 14. ožujka 1835. prvi put otisnuta pjesma *Horvatska domovina* Antuna Mihanovića
- * Prve dvije i posljednje dvije strofe čine temelj naše današnje himne *Lijepa naša domovino*.
- * Faksimil je otisnut na iznimno kvalitetnom Cordenons papiru u veličini 286 x 380 mm.